

Številna lista: --
 1. leto : : K 18--
 2. leto : : 9--
 3. leto : : 5--
Letni Jugoslavije:
 1. leto : : 24--
Posamezne številke
 -- 30 vinarjev. --
Redništvo i. upravnštvo:
 Maribor, Koroška ulica
 št. 6. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Prebrali ali slišali
 se zanimajo po K 18
 od slovenskega političnega
 pri večinskih časih
 -- papirni --
„Straža“ izhaja v ponedeljek
 četrtek in petek popoldne
 Subotici se ne vnaša
3 urednikov so nam
 govorili vank dan 11.
 11. do 12. ure dopoldne

74. številka.

Maribor, dne 15. septembra 1919.

Letnik XI

Orlom!

Zbrali so se v Mariboru voditelji orlovskih odsekov k tridnevni tečaju, da postavijo krepkejšo podlago k nadaljnjemu razvoju naše mladinske organizacije Orel. Med svetovno vojno so bili naši Orli razpršeni po vseh krajih sveta, mnogo jih je padlo, drugi so izgubili sveže sile, njegovo delovanje je bilo ustavljeno. Sedaj se zbirajo nanovo naši mladi Orli, dvigajo krila k poletu, merijo razdaljo pred seboj.

Za nas Orel ni samo navadno športno društvo in sredstvo, ki bi imelo odvajati mladino od škodljivih in nedostojnih zabav k čednemu razvedrilu, tudi ni samo neke vrste protiutež Sokolu in liberalni stranki. Orlovska organizacija ima za nas večji in splošnejši pomen. V nji vidimo enega najvažnejših činiteljev za prepoved našega naroda in zgradbo državne stavbe.

Preroditi naš narod, razviti v njem vse zdrave telesne sile, vzbuditi smisel za lepo božjo naravo in prirodno življenje, položiti vsemu narodnemu življenju trden temelj pravne in naravne podlage, to je veliki cilj orlovske organizacije. V hrepenenju za temi cilji je z vami vsakdo, kdor želi narodu trdne podlage v novi državi, srečnejše bodočnosti na božji zemlji, svobode od vsakega zatiranja in pred vsem notranje svobode krščanskega človeka. Naj širi naš Orel krila, se dviga k poletu in pripravlja mladino na velike naloge, katere jo čakajo v naši osvobojeni domovini, a tudi med brati, ki še ječe pod tujčevim jarmom.

Ljudstvo in ljudske pravice.

Ljudstvo je po mnogih letih suženjstva vendar prišlo do svojih pravic. Ima pravico odločevati o svoji usodi, o svojih postavah, davkih, uradnikih in vojaštvu. Nič več mu ne bodo ukazovali despotni cesarji ali krivični njegovi namestniki, grofi, baroni in druga visokorajena gospoda.

Kar ljudstvu in njegovim potrebam koristi, to mora biti postava, ne pa kar je po godu različnim samogoltnim gospodom! To je sedanje moderno načelo ljudske samovlade in samoodločbe. Vzvišena so ta načela, saj so sama načela pravice, ki jo Bog hoče; a težko, jako težko so izpeljiva. Vsled splošne pokvar-

jenosti ljudi se le prerado zgodi, da plemenita načela ostanejo samo na papirju, samo lepe besede brez dejanj, ker se v resnici nikdar ali le redko izvedejo. Kakor vsem dobrim stvarim, tako se godi tudi našim ljudskim pravicam, tako zaželenim, tolikokrat v govorih proslavljenim in na papirju zapisanim.

Po vseh državah so se odstranili cesarji in kralji in njihove krivične vlade, ljudstvu pa so se dale pravice. Ali je sedaj srečno? Ali se mu bolje godi kot prej? Ne, še bolj nezadovoljno in nesrečno je kot v prejšnjih časih. Kljub „ljudskim“ vladam toži ljudstvo o slabih časih, o zatiranju in neznosnih bremenih. Odkod to? Ali so ljudske pravice nesreča za ljudstvo, nesposobne napraviti ljudstvo zadovoljno?

Sedanje vlade niso ljudske vlade, odtod te žalostne razmere. Da bodo res ljudske vlade, je treba, da si ljudstvo izvoli take ljudi za svoje zastopnike, ki bodo to hoteli, kar ljudstvo hoče.

Ali hoče ljudstvo, da različni vojni dobičkarji ležijo v milijonih, drugi pa stradajo? Ali hoče ljudstvo, da se nekaterim stanovom za majhno delo mečejo velike plače, ljudstvo pa za beraške dohodke gara in dela?

Ljudje že itak nimajo nobenega spoštovanja ne pred postavo in pravico, ne pred Bogom. Tatvine in ropi, oduševstvo, brezboštvo je med sedanjim svetom nekaj navadnega. Ali je potem volja ljudstva, da se vera, ki je edina opora pravice, še bolj zatira, da se povsod izpodriva iz javnega življenja? Ali je pametno, da se bolnemu človeštvu odteguje edino rešujoče zdravilo? Tako ima ljudstvo svoje želje, tisti, ki to ljudstvo vladajo, pa zopet svoje. Kako temu odpomoči, kako si hočeš ljudstvo pomagati?

Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal! Edina rešitev, slovensko ljudstvo, je organizacija. združitev vseh trezno mislečih ljudi, ki jim je v resnici na tem ležeče, da vladajo pravične razmere. — Slovenska Ljudska Stranka združuje trezno misleče, krščansko ljudstvo v svojem okrilju in sicer kmete v Kmetijskih Zvezah, delavce v Jugoslovanski Strokovni Zvezi, obrtnike v Obrtni Zvezi.

Vsak, kdor hoče pravici pomagati do zmage, mora vstopiti, če je kmet, v Kmetisko Zvezo, če je delavec, v Strokovno Zvezo, če obrtnik, v Obrtno Zvezo. V krajevnih kmetijskih, delavskih in obrtnih organizacijah se morajo medsebojno pogovoriti o svojih težavah in zahtevah. Svoje zahteve morajo poročati osrednjim organizacijam v Ljubljani, da jih predložijo poslancem, ki jih potem izvršijo in uresničijo. Krajevne organizacije in zveze imajo potem dolžnost, da svoje poslance nadzirajo, da res to storijo, kar se jim po krajevnih zvezah naročilo. To bo potem urejeno politično življenje, ki bo dalo ljudstvu poročstvo, da doseže svoje pravice.

kakor pikinja na smrekah tu v našem gozdu. Po 100 litrov slivovke da „speče“ na leto, pa še proda mnogo sliv Svabom in Židom. „Srbija, masna, masna“, ponavlja samozavestno. Zraven se smehlja, komaj se pozna ta smehlja ob kotih usten, etožno in zamišljeno: daleko je domovina, daleko njegova koča, žena, otroci. Dopusta pa ni mogoče dobiti.

Jaz polja ne hvalim, ga ne grajam. Če bi bilo že naše, bi ga morda hvalil. Zdaj še ni. Tuje je še, malone sovražno nam.

Strmim v daljavo, poslušam, mislim. Tja čez Dravo zrem, ki se skriva v strugi, kakor ogromna in prežeča bela kača. Ponoči nam nadiha in napuhti strupene megle, da vidim zjutraj, kadar pridem na zaspani mlečni dan, komaj lastni nos, dasi ni ravno premajhen. Onstran Drave, glej, na navpični skali kamenska cerkev, pred stoletji grad blažene Hildegarde. Dalje tam topa glava Malega, ostri vrh Velikega Obirja. Kakor v sanjah mi vstajajo pred dušo spomini: dnevi in meseci, ko sem bil konfiniran v tistih tihih, samotnih Kostah za Obirjem. Ko sem vstal zjutraj in je pravkar vzhajalo solnce, se mi je zdel vrh Obirja tako blizu, da bi iztegnil roko in bi zlasal molčečega starca — a kaj, ko pa je vse tam čisto belo, povsem gola vsa ostrinasta glava. Lepo je bilo pravzaprav tam, le jesti smo imeli vse poletje samo mleko. Samote pa toliko, da bi človek znozel ali zblaznel, kar je v svojih posledicah menda približno isto. Glej, še plasti snega na Grintovcu se belijo v daljavi. In tam dalje čez Gorenjsko! Pozdravljeno tisočkrat! Zamislil sem se, Srbin čuti to, ali se je nagovalil in se je poslovil.

Slovensko ljudstvo, ako še do sedaj nimaš svojih pravic, je krivo samo to, ker se še nisi organiziralo v naši ljudski stranki. V krščanskih političnih organizacijah boš rešilo samo sebe; le po njih bodeš moglo svoje zahteve in pritožbe uveljaviti na merodajnih mestih. Zato, slovenski kmet, delavec, obrtnik, združite se v stanovskih zvezah, volite pri volitvah le krščanske može za poslance, ki jim ne bo ljubezen do vas samo na jeziku, ampak v srečju.

V boj za ljudske pravice potom krščanske Slov. Ljudske Stranke!

Frivolna igra se nadaljuje.

Igra, ki se nadaljuje v Beogradu že teden za tednom, je v resnici frivolna, več kot frivolna, sramotna, ogabna. Ako hočemo, da nas bodo morali upoštevati, moramo pokazati, da smo zmogni urediti državo, podlaga države je pa parlament ali državni zbor. Mi moramo ustvariti strogo parlamentarno vladjo, to smo dolžni naši državi in našemu narodu, a dolžni pa tudi tujini, ki je stavila na nas vprašanje in zahteva odgovora, nam je dala tako mnogo na račun naše državnosti in mora zahtevati, da te račune poravnamo. Ako dobi tujina vtis, da še nismo zmogni vladati, bo seveda zavzela napram nam čisto — drugačno stališče. Vlado in parlament torej moramo imeti, a vendar smo v krizi že mesec dni in ne moremo ven iz nje! Časopisje zmerja, psuje, vse postaja nervozno, petkov „Narod“ je v svojem uvodniku prekosil vse, kar se je doslej v tem oziru pisalo, a če človek prečita dotični članek, ostane na nejasnem, kakor je bil poprej. Z zmerjanjem ne pridemo nikamor, treba je samo parlamentarne metode. Kriv je, kdor greši zoper parlamentarizem in sicer kriv težkega političnega zločina, najtežjega, ki je mogoč v parlamentarni državi.

Parlamentarizem ima svoja pravila in postave, deloma pisane, deloma take, ki izvirajo iz narave parlamentarizma samega ali pa slone na starih, preizkušenih navadah parlamentarnih narodov. Če hočemo ven iz krize, moramo postopati po teh pravilih in postavah parlamenta.

Ministrska kriza nastane, če ministri za svoje predloge nimajo več večine v parlamentu, oziroma je večina tako majhna, da ji njo vlada ne more spraviti pod streho onih predlog, katere je v programu obljubila. V tem slučaju mora nastopiti eno izmed dveh: ali odstopi vlada, ali pa vlada razpusti zbornico in razpiše nove volitve. Ta drugi slučaj se zgodi, ako vlada opravičen dvom, če poslanci še zastopajo mnenje ljudstva. N. pr., ako je parlament že zelo star, se lahko sluti, da se je med tem mnenje ljudstva izpremenilo in je sedaj bolj na stra-

Dan je lep kakor v nebesih. Vendar razgled ni povsem čist. Lahke, prozoren dim visi nad deželo, in nad gorami. Pokrajina se mi zdi lepo oko, na lahko skaljeno in motno po s silo prikritih solzah.

In res leži nad vso deželo tajna mora, tiha bridkost. Trpki spomini na minule dni, na nasilnosti in krivice, ki jih je prinesla s seboj vojna, težee pričakanje, kaj skriva v stisnjeni roki temna prihodnost, kaj nam bo podarila.

V zadnjih časih so hoteli z umetnim veseljem, s pitjem, z bučnim vpitjem pregnati tisto težko in mučno, ki je v vseh srcih, v vseh dušah. V eno najžalostnejših dušeslovnih zmot smo zabredli v nemiru sedanjih časov, v hlastanju po nekih uspehih, vsaj enodnevni, v zmoto, da je mogoče, srca, duše lečiti s pitjem, petjem, plesom. In da je mogoče, prepričanja, duše kupovati z vesellicami. Za slabo stvar, za dobro ne. Slabe duše, da, dobrih ne. A duše, ki se vdajajo danes za veselice nam, se bodo vdajali jutri drugim. Primem se včasih za glavo in se vprašam začuden: ali res spim, sanjam? Poprej so venomer govorili o „tužnem Korotanu“, zdaj bi morali o „veselem, plesočem.“ Potaplja se v veselice. In vendar so te naša največja bol. Po primorskem ljudstvu jokajo naši listi — in res, kdo ne bi trpel, ki le nekoliko pozna naše Primorce in njih zgledno narodno zavest? — ker ga Lahi zastrupljajo in pogubljajo z vesellicami. Kaj če bi kupovali glasove za Italijo z denarjem, z rižem, z makaroni! Ne bilo bi prestrašno. Strašno je pa, da gredo mnogo globlje: srca in značaje pogubljajo, duše pehajo v blato z vesellicami. Če hoče kdo uničiti cel narod, opijanja naj ga z vesellicami. Na

LISTEK.

Ksaver Meško:

Pismo.

Prijatelj!

Sedim ob gozdu za tinsko proštijo in se pogovarjam z brkati Srbinom. Proštija, ki je razdejana, da me venomer spominja evangelskega „razdejanja na svetem mestu“, je zdaj vojašnica oddelka drinske divizije; ogromna gospodarska poslopja — neki svojeglavi tukajšnji administrator in okrajni glavar velikovski, nemški baron, sta jih svoječasno zidala, dolg salon za 35 glav goveje živine sta naredila, a ne enih jaslji za kako tele — so polna konj in mul; hlevi za svinje so vojaki skurili, niti za eno prase ni več staja — „c'est la guerre, vojna je“; ob hlevih kujejo ob jutrih, včasih celo dopoldne in ob večerih črnapolti vojaki-cigani: konje podkavajo.

Sediva in zreva mimo cerkve in proštije, da ne vidiva zevajočih ogromnih ran v strehi in povsem razbitih oken, zakaj pogled nanje razžalosti in razsrdi, doli na tinsko polje. Srbin pravi, da vse to polje „ne valja ništa“, da ga on ne bi maral zastoj v dar. Pri njih doma da živi zadnji delavec bolje nego tu pri nas premožen kmet. Da pridela pri njih kmet letno 5—6 vagonov pšenice, 5—6 vagonov koruze. — „Kaj pa delajo s tolikimi pridelki?“ se začudim. — „Konje in svinje krmiyo z njimi.“ — Sliv je tam doli

ni do, kot poslancev, ali pa, ako je prišlo na dnevi, nekako vprašanje, ki ob času volitev ni igralo nobene vloge. V tem slučaju vlada lahko reče: ako bi bilo ljudstvo ob času volitev za to stvar vedelo, bi izvolilo drugače poslance, torej dajmo vprašati ljudstvo potom volitev!

To bi moralo nastopiti v našem slučaju. Pri nas vlada opravičen dvom, če sedanji poslanci zastopajo mnenje ljudstva, torej bi se po parlamentarnih pravilih moral razpustiti državni zbor in razpisati volitve. Toda ta parlamentarni način rešitve krize ni mogoč, ker še nimamo volilnega zakona. Edino mogoče je torej prvi način, da odstopi vlada in se sestavi nova. Tudi za to so čisto utrjena pravila, katerih se je treba strogo držati. Ko se vlada prepriča, da nima zadostne večine, mora njen predsednik prositi vladarja za avdijenco, kjer ga prosi za odpust ministrstva. Če ima večino ali ne, se prepriča vlada iz glasovanja in sicer iz glasovanja o kakšnem važnem predmetu. Ako propade vlada v postranskem predmetu ali malo važni stvari, ji radi tega ni treba odstopiti, vendar lahko umakne predlogo ali se ukloni mnenju parlamenta. Glasovanje mora biti o predmetu, katerega ni mogoče umakniti, odložiti ali spremeniti. Najbolj navadno tak predmet je državni proračun, ker je vladi neizogibno potreben in neodločljiv. Kdor glasuje zoper proračun, ne glasuje zoper državo, ampak samo pove, da nima zaupanja do vlade, v čegar roke gre proračun. Vlada lahko odstopi in pride nova. Naravnost budalost je torej očitati poslancem, če glasujejo zoper proračun, da so proti državi! Parlament je neke vrste boj med vladajočo stranko in opozicijo in ta boj poriva naprej državni voz. Boj se pa bojuje tam, kjer je mogoče vlado prijeti in vreči, ne pa v neznatnih rečeh, katere lahko vlada umakne in se izogne porazu. Proračunska debata je v vsakem parlamentu glavno bojišče, če tukaj vlada ne dobi zadostne večine, mora odstopiti.

Po parlamentarnih načelih je bil torej Ljuba Davidovič, ko se je izkazalo, da ima preslabo večino, dolžan iti k princu regentu in ga prositi za odpust. Konstitucijski vladar mora tako prošnjo redoma uslišati. Samo izjemoma lahko odkloni demisijo ministrstva, namreč ako misli, da je dotično glasovanje bilo nepravilno ali nepremišljeno in se lahko popravi, oziroma reasumira. Ko je vladar demisijo sprejel, naroči staremu ministrstvu, da vodi posle toliko časa, dokler se ne sestavi novo. Tako ministrstvo se imenuje „in statu demissionis“ — v stanju odpusta — in sme opravljati samo najnujnejše uradne posle. Ob enem prosi vladar odstopivšega ministrskega predsednika, naj mu imenuje moža, ki bi bil po njegovem mnenju sposoben sestaviti novo vlado. Predsednik mora imenovati svojega glavnega nasprotnika, navadno načelnika najmočnejše opozicijske stranke, v našem slučaju je to Stojan Protič. Tako se razvija po parlamentarnih načelih „celotna“ ministrska kriza. Mogoča je pa tudi „delna“ kriza, ki nastane, ako se nezaupanje opozicije ne obrača proti celokupnemu ministrstvu, ampak samo proti nekaterim ministrom. V tem slučaju prosi ministrski predsednik seveda samo za odpustitev dotičnih ministrov.

V našem slučaju bi se torej šlo za takozvano delno ministrsko krizo. Ljuba Davidovič je bil dolžan prositi regenta za avdijenco in ponuditi odstop dotičnih ministrov ter naznačiti Protiča kot moža, ki ima razvozlanje v rokah. Na Davidovičev predlog bi imel regent pozvati k sebi Protiča in ga vprašati, če zamore on sestaviti ministrstvo — a ker očitno tudi Protič ne more dobiti zadostne večine — pod kakšnimi pogoji bi bil on pripravljen sodelovati z dosedanjo vladno stranko? Nato naroči regent Davidoviču, da se pogaja s Protičem. Ako so njegovi pogoji nesprejemljivi ali ako se želi še močnejša večina, se obrne potem še na načelnike drugih strank. Ako bi se pokazalo, da Davidovič ne more rekonstruirati kabineta, prosi drugič za avdijenco, kjer zahteva končni odpust, a vladar poveri nalogo sestave novega, oziroma rekonstrukcije starega kabineta možu, ki ima za njim največ zaupanja, da se mu to posreči. Ker ima vsak mož že pred krizo narejen svoj načrt in program, zamore razvozlanje krize redoma trajati samo nekaj dni, včasih samo nekaj ur.

Skandalje, današa kriza traja že tedne in tedne in da niti ne vemo, zakaj gre. Pravijo: za načelna in osebna nasprotstva. Toda te obravnave naj se vodijo javno, priobči se naj, kaj je Davidovič vprašal Protiča in kakšne pogoje je stavil

plešišča naj goni 14letna in še mlajša dekleta! Komu v prid se godi to v Korotanu? Plebiscitu? Kdo more verjeti, da nas bodo rešile veselice, o kakoršni sem sam slišal sodbo: „Eine deutsche Banda spielt, deutsch wird gesprochen und ist eine slovenische veselica! Mit dem wollen sie die Deutschen ködern? Werden uns aber nicht“ — „Nemška godba igra, nemško govorijo, pa je slovenska veselica. S tem hočejo Nemce pridobiti. Pa nas ne bodo.“ — Težko mi je pri srcu. Čudni, prečudni so ljudje: s cvetjem obipavajo mrliča, prikriti in skriti hočejo smrt z rožami. Pa smrti zato ni?

Mislil sem nekaj časa, da sem v zmoti glede teh veselice — mislim le veselice s plesi, ne zborovanj, kjer govniki ljudstvo poučujejo. Ta so v sedanjih razmerah edino umestna in potrebna. A slišim vsepovsod isto sodbo od resnih ljudi, ki so vse svoje življenje delali in se borili v ti nesrečni deželi. In v listih smo brali v zadnjih časih iste sodbe in obzodbe tega brezmišelnega veseljačenja. Vsi želimo in vsi upamo, da bo pas A naš.

(Konec prihodnjic.)

on. Ali je treba za ta dialog, ki se lahko razvije v 1 uri, dobe štirih tednov? Pravijo, da se je slednjič med Davidovičem in Protičem dosegel sporazum, toda končno je Protič še zahteval, da mora v vlado vstopiti tudi Jugoslovanski klub in na tej točki so se pogajanja razbila. Toda na tej točki se bi pogajanja ne bi smela razbiti, ampak sedaj je bil Davidovič dolžan povabiti k sebi še Korošca in vprašati, pod kakimi pogoji bi on stopil v vlado? Če je komu ljubo ali ne, je vseeno, parlamentarna postava to zahteva in ta nam mora biti sveta. Slednjič bi se moral po dogovoru med dosedanjo vlado, Protičem in Korošcem, sestaviti program, ako ni mogoče obširnega, naj se sestavi najozj, ki bi obsegal samo proračun, volilni zakon in še kaj čisto neodločljivih zadev, na tem programu se sestavi nova koalicijska vlada, ki reši parlamentarno te zadeve, razpiše volitve, jih izpelje, potem pa izroči oblast novemu parlamentarnemu ministrstvu.

To je edina parlamentarna pot in nobeno zmerjanje in zabavljanje ne pomaga prav ničesar. Sedaj smo na oni točki, kjer bi bili lahko prvi, oziroma drugi dan krize, če bi hodili po parlamentarni poti. Po zaslišanju Protiča bi moral Davidovič takoj pozvati k sebi Korošca in ga vprašati za pogoje in potem sestaviti koalicijsko vlado. Kdor postopa drugače, igra v resnici, kakor pravi „Slovenski Narod“, frivolno igro, ker razbija temelje parlamentarizma.

Smoteno delo in zopet de o.

Pod tem pozivom piše francoski list „Figaro“, kaj je potrebno v dosego gospodarskega ojačenja obupnega francoskega stanja. Med drugim pravi: Vse modrovanje, ugibanje, govorjenje, pisarjenje ne pomore iz neznosnega gospodarskega položaja. Ako bomo le ugibali in se prerekali, ne pridemo na površje, nasprotno, vedno globlje se bomo pogrezali in stali nekega dne kot popolnoma bankrotni narod brez vsake gospodarske moči. Ne iščimo dlake v tem ali drugem početju sedaj vladajočih strank, ne zavidajmo našemu političnemu nasprotniku, ako se mu je posrečilo, kaj koristnega za narod uveljaviti in ugotoviti. Bodimo vsakomur hvaležni, ako nam pripomore s smotrenim, realnim delom do tega, da lažje prebolimo neznosne finančne in gospodarske krize. Nikdo naj ne stoji užaljen ob strani, ako mu ni bila dana možnost se pririniti na vrhunec vladujočih ali mero-dajnih činiteljev.

Vzamimo si svoje sovražnike Nemce v zgled. Ne ugibajo, ne govorijo, ne pisarijo, se ne prerekajo, le delajo in delajo in to neumorno. Vsi, od najpriprostejšega do najvišjega, so svoje sile udinjali narodu, da ga rešijo pogina. Tako so se delavci vseh panog odločili, da delajo v tovarnah, obratih in vsepovsod dnevno eno uro zastoj — v prid državi in narodu. Ako vzamemo kot računsko enoto eno marko, zaslužijo s tem državi dnevno 26 milijonov mark in če računamo 300 letnih delovnih dni, dobi država od svojega požrtvovalnega in realnega delavstva, ki ne pozna samopašnosti, sedem milijard osemsto milijonov mark za odplačevanje vojne odškodnine in za lastno obnovitev. Takemu narodu se ni treba bati ne pogina, ne podjarmljenja.

Res je, da smo uničili nemški militarizem. Pa še hujšega sovražnika, nemško voljo, nemško organizacijo, nemško gospodarsko premoč, te ne premagamo nikdar, ker ta volja je vkoreninjena v srcu posameznika in se razširja od roda do roda.

Da razumete upravičenost naše trditve, vas vprašamo, kako to, da stane pri nas pnevmatično kolo 546 frankov, v Nemčiji pa samo 180 mark ali 72 frankov? Delavoljnost je edino sredstvo, da se narod zopet povzpne in zabriše posledice poraza. In kako je pri nas? Pri nas, ki hočemo posnemati velike narode? Mi smo veseli in zadovoljni že, če ga smemo „še en liter“ in če se po shodih in krčmah trkammo na prsi, češ: Mi smo mi! Jugoslovani smo in ostanemo, četudi ostanemo berači!

Politični pregled.

Dosti dolgo smo prerokovali in naznanjali, da bo življenje in životarjenje naše demokratično-socialistične vlade le kratko in tako mimogrede. Vlada je skušala na vse načine si zagotoviti, rešiti ali vsaj podaljšati rok ministrskega življenja. Vsled opozicije strank in klubov, vsled jetike in sušice v vladi sami, se je Davidovič slednjič le odločil, hočeš, nočeš, moreš, stopil je pred regenta in mu podal demisijo cele vlade, katere je bila od Aleksandra takoj sprejeta. Kot vzrok ostavke navaja Davidovič zunanjepolitični položaj, pa to bi naj bilo le nekaj za slepe oči zunanosti. Demisija vlade je bila nujna zahteva za nadaljnje delovanje in napredek našega državnega življenja. Saj ste nam kriza in umrla vlada itak dovolj škodile na ugledu pri znanjem svetu, pa tudi zavlekli najvažnejši vprašanja naše kraljevine: valuto in agrarno reformo. Komaj odstopila vlada nam je zapustila le polne koše medsebojnih pogajanj in polne torbe surovih psov in hujskarij po listih in časnikih.

Po Beogradu se govori, da bo po demisiji vlade zbornični predsednik Pavlovič osnoval koncentracijski kabinet iz vseh strank in klubov in ta kabinet bi naj rešil glavno nalogo: volilni zakon, in ustanovil emisijsko banko, ki bi potegnila iz potopa naše valutno vprašanje.

§ 51. Naša delegacija v Parizu ne podpiše mirovne pogodbe, naša vlada v Beogradu je odstopila, pravi, da radi § 51 mirovne pogodbe. Stojimo v resnici pred osodepolnimi dogodki. Kaj pa pravi ta stranski § 51? Pravi, da spadajo vse zadeve narodnostnih manjšin pred zvezo narodov in tudi vse carinske zadeve in železniške tarife. Oorej, ako bodo na primer kranjski Kočevarji nezadovoljni s kakšnim občinskim napisom, ako se bodo hoteli Nemci v Mariocru pritožiti radi odstavitve šolskega vratarja itd. pojde taka pritožba pred zvezo narodov! Pred zvezo narodov pa ne bodo spadale samo narodnostne zadeve v naših krajih, ampak tudi o onih, ki so bili pod Srbijo že pred svetovno vojsko, ne spadajo pa slovenski kraji, katere so zasedli Italijani. In kakšna je ta sodnja „Zveze narodov“? Angleži se ne bodo brigali nič, Amerikanci brže, Nemci, Francozi se ne marajo zameriti, Italijanom, Italijani so naši sovražniki in oni bodo odločevali. Po tem paragrafu imajo torej Italijani vedno možnost, da provocirajo v naši državi narodnostne prepire, potem pa odločijo proti nam! — S pomočjo določbe o carini in železniških tarifah dobe pa v roke popolnoma našo trgovino in naša pristanišča. S sprejetjem tega paragrafa bi prišla torej naša država v popolno gospodarsko in politično odvisnost od Italije.

Vodja radikalne stranke Stojan Protič je bil poklican k prestolonasledniku.

D'Annunzijo je že dolgo časa po večjih laških mestih zbiral prostovoljce za pohod na Reko. Te čete je nabral v Ronkih ob izlivu Soče, odkoder so jih odpravljali ponoči na Reko. S pomočjo reške legije je D'Annunzio vdrl v gubernijsko palačo in zapovedal generalu Petalugu naj preda oblast v njegove roke. Generala so internirali, g. Gabriele pa je proglasil aneksijo Reke v imenu Italije. Italijansko vojaštvo in prostovoljci podpirajo D'Annunzia. Ta prevrat tega italijanskega rogovileža je vzbudil celo v Italiji razburjenje in nevoljo. Ministrski predsednik Nitti je udarjal v jezi in togi s pestjo po mizi, ker bi znal tak predrzni korak g. Gabriela izzvati resen spor med Italijo in entento. Proti tej nečuvani aneksiji je podvzela italijanska vlada resne korake.

Tešinsko vprašanje rešeno. Pariz, 11. sept. Najvišji svet je v sporazumu s Čehi in s Poljaki za Tešinj odredil ljudsko glasovanje. — Praga, 11. septembra. Kramar in Beneš sta brzojavila iz Pariza: „Končna odločba o usodi vshodnje Slezije pade danes. Treba biti pripravljenim, da pade zoper češki narod.“ — Takoj nato so se sestali načelniki konferenčnih klubov k seji, kateri je predsedoval Tušar. Ta seja zboruje v permanenci in kdor se odstrani, mora določiti namestnika. Nato se je sestal ministrski svet, kateremu je prisostoval tudi francoski general Pelle. Iz Tešinja poročajo, da hočejo premogarji na lastno pest staviti odpor.

Oddaja premoženja in davek na vojne dobičke na Češkem. Češki finančni minister Horaček je napovedal, da upelje češka republika davek na vojne dobičke in delno oddajo premoženja v svrhu uravnave valute, ker tudi češka krona v zadnjih časih silno pada.

V Prekmurju.

Grof Begouen v Prekmurju. Naš odlični prijatelj, grof Begouen, ki je v najkritičnejši dobi pisal za ugodno rešitev Prekmurja, je posevil Prekmurje dne 10. t. m. v spremstvu g. konisarja dr. Lajnišča, je obiskal z avtomobilom skoro celo dolnjsko Prekmurje ter gorenjsko do madžarske meje. V Beltincih ga je pozdravil pred zbrano množico ljudi g. Godina, za kar se je g. grof pristržno zahvalil. Obiskal je tudi levi breg Mure, pri Melincih, kjer si je ogledal, kako bi se dal narediti most za železnico Sobota—Ljutomer. Pri Muri je videl, kako so ljudje popravljali mostove, ter se prepričal, kako živahno skrbi ljudstvo samo za promet med Prekmurjem in Stajersko.

Novice iz Prekmurja. Te dni so prišli prvi uradniki za civilnim komisarjem dr. Lajniščem, med drugimi g. dr. Kočar, prekmurski rojak, sodnik dr. Irgolič, sodnijski oficijal Pen itd. Skofijstvo v Sombotelju je postavilo za Prekmurje oba dekana tega ozemlja g. Slepca v Soboti ter g. Stravsca v D. Lendavi za generalna vikarja jugoslovanskega Prekmurja.

Shodi S. K. Z.

Kamnice pri Mariboru. V nedeljo dne 14. t. m. se je tukaj vršil ustanovni shod tako potrebne podružnice Slovenske Kmečke Zveze za našo župnijo. Na shodu sta govorila versko in narodno zavedni kmet Hlebič ob Sv. Križa ter urednik Stupan. Za predsednika novo ustanovljene podružnice je bil izvoljen naš priljubljeni nadučitelj in gerent Franc Cepc. Ze takoj prvi dan je pristopilo k naši organizaciji lepo število Kamničanov kot dokaz, kako potrebna je bila ta organizacija za našo župnijo. Kmetje, viničarji, hlapci, dekle in delavci pristopite vsi k naši Slovenski Kmečki Zvezi!

Pri Sv. Rupertu v Slov. gor. je bil porani sv. maši shod KZ zelo dobro obiskan. Udeležili so se ga župani in najodličnejši možje cele župnije. Predsedoval je gerent Vogrin. Govoril je urednik Zepot o programu in organizaciji Kmečke Zveze in o

političnem položaju. Sestavil se je krajevni odbor Kmečke Zveze.

Pri Sv. Barbari niže Maribora je zborovala ob dobrem obisku KZ. po večernicah. Predsedoval je župan Zivko. O političnem položaju in organizaciji je govoril urednik Zebot. Na čelu krajeve organizacije KZ. so najodličnejši možje in žene.

Pri sv. Urbanu niže Ptuja je bil nad vse dobro obiskan shod SKZ. v šolskih prostorih. Predsedoval je naš vrl zaupnik in odlični kmet Hameršček. Govoril je o KZ. urednik Golec.

Pri sv. Bolfenku v Slov. gor. je bil po poznem sv. opravi shod KZ. na prostem pod predsedstvom kmeta Ljubeca. Govorila sta: Golec o KZ. in nasprotnih strankah in g. župnik Pšunder o zahtevah Bolfenčanov.

V Poljčanih se je dne 14. septembra po rani službi božji vršil ustanovni shod Kmečke Zveze. Predsedoval je kmet Hauptman. Govorili so: poslanec Pišek o političnem položaju, Marko Krajnc o demokratski. Samostojni in socialistični stranki, dr. Leskovec o delovanju in programu Kmečke Zveze.

V Makolah se je po večernicah zbralo blizu 400 ljudi k zborovanju Kmečke Zveze. Shodu je predsedoval kmet Crnoga. Marko Krajnc je orisal program socialistov, dr. Leskovec je govoril o stališču Kmečke Zveze napram sedaj najbolj perečim javnim, političnim in gospodarskim vprašanjem.

Tedenske novosti

Shodi Slov. Kmečke Zveze. Dne 21. septembra po rani službi božji v Selnici ob Dravi o Kroisovi hiši (Golec, Zebot), na Ptujski gori pred cerkvijo (Krajnc, Hlebič), pri Sv. Marku niže Ptuja (Brenčič), po pozni sv. maši pri Sv. Marjeti (M. Brenčič), po večernicah v Majšpergu pri g. Sagadinu (Krajnc, Hlebič), v Dornovi (Brenčič). — Dne 28. septembra: po rani božji službi v Zavrču v šoli (Golec, Zebot), na Hajdinu v Društvenem domu (Brenčič), v Zibiki (Pušenjak), po večernicah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju (M. Brenčič), v Podčetrtku (Pušenjak), po rani sv. maši pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. v šoli (govornik iz Maribora). — Dne 5. oktobra po rani sv. maši gospodarsko politično zborovanje pri Sv. Antonu v Slov. gor., po pozni božji službi pri Sv. Trojici (govorniki se še določijo). Prosimo zaupnike, da agitirajo povsod za številno udeležbo.

Maribor. Kmetijska podružnica za Maribor in okolico priznana, da sprejema nove ude in udeležbo od starih članov blagajnik g. K. Fluher, v Schillerjevi ulici 8, II. nadstropje. Kmetje pristopajte prido!

Zveza s Prekmurjem. Dne 9. septembra je bilo v Ljutomeru važno zborovanje. Načelnik okrajnega odbora za ljutomerski okraj, g. Joško Rajh, je sklical različne interese za železnico, ki naj zveže Prekmurje z Jugoslavijo. Po daljšem razgovoru, ki so se ga udeleževali zlasti g. nadučitelj Spragar, g. kapetan Mulaček, g. dr. Slavič, g. Lovro Petovar, g. Viktor Kukovec, g. Jakob Rajh, g. glavar dr. Vauptič, g. Kūhar iz Prekmurja itd., se je sklenilo, naprositi dravsko divizijo, naj dovoli takojšnjo zgradbo poljske železnice iz Sobote, skoz Beltince v Ljutomer, kar se lahko takoj izvrši, ker je ves materijal razven za most čez Muro na Moti že pripravljen. Nadalje je pa takoj delati na to, da se enaka železnica napravi iz Ljutomera v Ormož. Most za vozove čez Muro in napraviti zraven železniškega mosta na Moti, potem most v Veržju ter most v Radenci. Za izvršitev teh sklepov se je določila posebna deputacija, ki je šla dne 13. t. m. v Ljubljano in če potrebno v Beograd. Zeleti pa bi bilo, da se dovoljenje za železnico Sobota—Ljutomer dobi že poprej. Za vsako malenkost pa vendar ne bomo letali v Ljubljano in v Beograd z ogromnimi stroški. Zakaj pa imamo telefon, telegraf, pošto in plačane uradnike, ki so dolžni to hitro storiti, kar nujno zahteva blagor ljudstva. Taka nujnost je proga Sobota—Ljutomer, ker je po izgubi Radgone Prekmurje popolnoma ločeno od slovenske Stajerske. O direktni zvezi Murskega polja z Mariborom se na tem zborovanju ni govorilo, ker niso bili povabljeni zastopniki gornjeradgonskega okraja. Znano pa je, da je želja tega okraja, da se sezida železnica Gornja Radgona—Maribor skoz Ivanjce in Sv. Lenart. Ta proga je tudi zelo potrebna, da se navežejo na njo kraji gornjih Slovenskih gor, ki so dozdaj težili na izgubljen železnico Radgona—Spilje. Za direktno telefonsko zvezo med Prekmurjem in Jugoslavijo še manjka le proga Beltinci—Mota, kar se tudi lahko izvrši, ker je materijal na razpolago v Prekmurju.

10mesečni gospodinjinski tečaj na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se začne dne 4. nov. 1919. Gojenke bodo začasno stanovale ter imele vso oskrbo in del pouka v samostanu č. šolskih sester v Mariboru. Pouk je brezplačen in obsega: verouk, slovenščino in spisje, vzgojeslovje, nauk o živilih, gospodinjstvo in gospodinjstvo knjigovodstvo, živinorejo in mlekarstvo, vrtnarstvo, uporabo sadja, zdravstvo in ravnanje z bolniki. Teoretičen in praktičen pouk v živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu in uporabi sadja vrši se na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Gojenke morajo dovršiti najmanj 16. leto ter plačajo za stanovanje in oskrbo za celi tečaj v denarju 1200 K, in v živilih 200 kg krompirja, 80 kg zrnja, 20 kg fižola, 5 kg svinjske masti, 2 litra bučnega olja in 50 jajc. Vsaka gojenka mora prinesiti s seboj: vsaj eno nedeljsko obleko, dve obleki za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, 3 bar-

vana spodnja krila, dve beli spodnji krili, 4 srajce, 6 parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, 4 kuhinjske, 2 navadna predpasnika, 2 para rjuh, 2 prevleki za blazino, vzglavnik in 2 prevleki za vzglavnik, 4 brišče, 3 servijete in 1 lavo. Prošnje za sprejem se morajo vložiti vsaj do dne 10. oktobra t. l. pri podpisnem vodstvu. Prošnji se naj priloži zadnje šolsko spričevalo (odpusnico), zdravniško spričevalo, domovnico, krstni list in izjavo starišev, oziroma varuha, da plačajo stroške šolanja. — Vodstvo vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Deželna vlada razpisuje večje število štipendij za izobrazbo na raznih tehničnih, trgovskih in obrtnih šolah. Pri razdelitvi ustanov se bo upoštevalo obrtnike, ki se hočejo na taki inozemski šoli izpopolniti. Zeleti bi bilo, da se priglase ukaže, že izučeni mladeniči tesarske, sedlarske, pleskarske, kolarske, galanterijske, strojarske in lončarske obrti, katerim bi bilo tako omogočeno obiskovati specialne obrtne šole, katerih pri nas nimamo. Prošnje je vlagati do dne 19. septembra na deželno vlado. Natančnejša pojasnila daje urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.

Lovski zakup. Vsled smrti dosedanjega lovkega zakupnika se odda v soboto, dne 20. septembra 1919, ob 10. uri dopoldne, pri okrajnem glavarstvu v Mariboru v sobi št. 17 na javni dražbi v zakup lov občine Loka za ostalo dobo, t. j. do 30. junija 1922. To se daje splošno na znanje s pristavkom, da se zakupni in dražbeni pogoji lahko vpogledajo vsak dan ob navadnih uradnih urah pri okrajnem glavarstvu v Mariboru.

Prodaja konj. V četrtek, dne 18. septembra, med 9. in 10. uro, bodo v topniški vojašnici v Mariboru oddajali vojaške konje. Kupei naj vzamejo seboj izkaznice od občine.

Pevska vaja SKSZ bo odslej naprej vsak ponedeljek ob 6. uri zvečer.

„Glasbena Matica“ Maribor v Mariboru ustanovi na podlagi sklepa odbora seje mešan zbor. Vpisovanje pevkv v zbor „Glasbena matica“ se vrši v ponedeljek, dne 15. t. m. od pol 5. ure popoldne do 7. ure zvečer na meščanski šoli, Kaiserstrasse št. 1, I. nadstropje. Vsaka na novo priglasi se pevka mora navesti natančne rojstne podatke, stan, oziroma poklic in stanovanje. Vpisovanje je določeno samo za en dan, ker se prihodnje dni že prične s poukom. Odborova želja je, da se ustanovi poleg lepoštevilnega in izza zadnjega koncerta poznane izbornega moškega zbora enakovisoko stoječ ženski, oziroma mešan zbor; radi tega vljudo vabimo vse za lepo slovensko in slovansko pesem vnete gospe in gospodične, da se temu pozivu polnoštevilno odzovejo. Zadržane, naj zglase svoj pristop z gorenjimi podatki po dopisnici na naslov koncertnega vodje, gosp. sodnega svetnika Oskarja Deva, Marikor, Okrožno sodišče. — Odbor.

Glasbena Matica Maribor nujno prosi rodoljube, da ji posodi za glasbeno šolo gosli, katerih sedaj ni mogoče kupiti. Vodstvo jamči, da se gosli vrnejo nepoškodovane. — Odbor.

Glasbena šola Glasbene Matice Maribor se otvori s 1. oktobrom. Podučevali bodo prvovrstni učitelji konservatoristi v slovenskem in za učence, ki slovenščine niso zmožni, v nemškem jeziku. Podučevalo se bo po najnovejših metodah. Vabimo na vpis. Vse podrobnejše razglasimo pravočasno po lepakih. — Odbor.

Dopisi.

Guštanj. Malgajeva čitalnica priredi 21. t. m. igro „Divji lovec“. Predstava se vrši točno ob pol 16. (3.30 popoldne) uri v telovadnici Guštanskega Sokola. (Preje baraka za ujetnike). Po igri zabavni večer v gostilni gospoda Lečnika z izbranim sporedom. Pri igri in zabavnem večeru sodelujejo Prevaljski tamburaši tamošnjega telovadnega društva Orel in domači pevski zbor. Ker do sedaj Guštanj še ni imel prilike videti nastopati domače moči na odru, se nadamo, da bo občinstvo se nade mo polnoštevilne udeležbe. Nasvidenje 21. t. m. v Guštanju.

Vestnik S. K. S. Z.

V Mariboru je pričela SKSZ z rednimi tedenskimi predavanji. Vrše se vsak petek ob pol 7. uri zvečer v Flosarski ulici št. 4. Pripravijena imamo tudi predavanja z lepimi skioptičnimi slikami. Ta predavanja bomo posebej naznanili. — Prihodnji petek je na vrsti predavanje dr. Lenarta o zanimivem predmetu iz staroslovenske zgodovine. Vstop vsem prost.

Vsi, ki se zanimajo za naše prosvetno gibanje, zasledujte pridno naznanila v Vestniku SKSZ. Pod tem naslovom bomo vedno prinašali poročila o tem in bomo na ta način ostali v neprestanem stiku z okrožjem. Prosimo tudi od zunaj poročil in nasvetov na naslov: Tajništvo SKSZ, Cirilova tiskarna I.

Kjer si želite izobraževalnega društva, si ga najlažje kar sami ustanovite. Nekaj ljudi za jedro in za delo je najti povzod. Lažje izpeljete sami nego mi iz Maribora. Po ustanovitvi nam pošljite poročilo, da vas včlanimo in zahtevajte nadaljnjih navodil. Mnogim, mnogim krajem moramo zaklicati: Več agilnosti! Več podjetnosti! Le v smotrenem in požrtvovalnem delu je naša zmaga!

Od Sv. Antona na Pohorju nam pišejo: Orla v dravsko dolino! Naj se prireajo tukaj shodi v dolini Vuzenica—Vuhred! Hribovci bomo že prišli zraven! — Toda dravska dolina se je slabo odzvala na naša vprašanja. Dolinci, pomislite, kako bi se dal izpeljati nasvet vaših sosedov „hribovcev“ in nam pišite! Na noge!

Občni zbor Mariborskega Orlovskega Okrožja se vrši ob sklepu vadiateljskega tečaja jutri v torek, popoldne ob treh v dvorani JSZ (Flosarjeva ulica). Vabljeni vsi, ki se zanimajo za naše delo. — Odbor.

Brežice. V nedeljo, dne 21. t. m. takoj po rani sv. opravi (okrog 7. ure) se vrši v veliki dvorani Narodnega doma zanimivo predavanje o organizaciji Orla. Predaval bo odposlanec Zveze Orlov iz Ljubljane. Mladič in mladenke ste vabljeni, da se udeležite tega koristnega predavanja v kolikor mogoče obilnem številu. Pridite pa tudi vi stariši, da boste slišali o potrebi in važnosti naše katoliške organizacije. Obenem se bo ustanovil telovadni odsek Orla. V nedeljo na svidenje v Narodnem domu!

Prireditve.

V nedeljo, dne 21. septembra:

Fantje in dekleta iz Št. Ruperta in Tr. nove prirede veliko narodno igro s petjem v petih dejanjih ter vrtno veselico v Št. Rupertu pri Gomilskem. — Slovensko katoliško izobraževalno društvo Rajhenburg priredi dve igri: „Tri sestre“ in „Dva gluha“, burko v enem dejanju. Kdor se hoče ta popoldne pošteno razveseliti, naj pride to popoldne v našo kaplanijsko dvorano! — Prostovoljno gasilno društvo na Polzeli priredi veliko vrtno veselico z jako bogatim vspešdom. K obilni udeležbi vabi odbor. — Katoliško bralno društvo pri Sv. Juriju ob j. ž. vprizori v dvorani Katoliškega doma igri „Cvetina Borogradska“ in „Oh, ta Spelca.“ Po igri prosta zabava s srečolovom. Začetek ob treh popoldne. Nastopi tudi tamburaški zbor. — Bralno društvo pri Kapeli ponovi igre „Tri sestre“, „Planšarica“ in „Za letovišče“ v prostorih g. Voglerja (Rosenberger). Vabijo se vsi prijatelji poštene zabave in še posebno naši prekmurski Slovenci. Istega dne predpoldne po rani službi božji se vabijo vsi možje in fantje, ki se zanimajo za Orla, da pridejo na sestanek v šolo. — Izobraževalno društvo v Rečici ob Savinji priredi ob treh popoldne v gospodarskih poslopih g. Franca Štiglica (Prislana) igro „Moč uniforme“ in srečolov. — Po rani maši gospodarski shod v Opločnici. Govori nadrevizor Vladimir Pušenjak o ustanovitvi nakupovalne in prodajalne zadruge. Posestniki in poselstnice iz župnije Opločnica in sosednih župnij se vabijo. — Čitalnica v Guštanju priredi veliko ljudsko veselico. Vspešdom: Ob pol štirih Finžgarjeva igra „Divji lovec.“ Po igri prosta zabava v prostorih gostilne Lečnik, šaljiva pošta, srečolov itd. Ker je ta prireditev velikega pomena za naš Korotan, se prosimo mnogobrojne udeležbe! Dobrodošli!

V nedeljo, dne 28. septembra:

Prostovoljna požarna bramba v Gomilski priredi ob treh popoldne gledališko predstavo in vrtno veselico z zanimivim vspešdom. Sosedna drgštva se prosijo, da se naj na to ozirajo.

HMELJ
kupi vsako množino Rudolf Pavec v Mozirju.
Cena po dogovoru z vzorci.

ČEVLJE

fine, moderno izdelane in sandale ima v zalogi in jih razpošilja po pošt. povz. mirenka „Čevljarska zadruga“ v Vrbovcu pri Mozirju.

Čevlji so iz lahke ševromedija kože, boksa in telatine. Dobite visoke, nizke in salonske moške, ženske, deške in otroške čevlje ter sandale. Cene usnja se dvigajo, zato naročite čimprej! Pri večjem odjemu prime- ren popust!

Prodajalna tudi v Celju „Narodni dom“. Zmerne cene! Zahtevajte cenike! 1268

Mala naznanila.

Proda se

Proda se
dvonadstropna hiša

17 let stara, Lessingova ulica 29, kakor tudi 11 stavbišč, ležečih okrog te hiše med Tržaško, Lessingovo in Državno cesto. Vpraša se pri upravnistvu lista. 1611

Proda se hrastove stebre, stopnje (stafie) letve ali late, zvezane in navadna strešna opeka, tudi opeka za zidavo Nekrep Jožef v Mozartovi ulici št. 59, Maribor. 1477

Hiše na prodaj:

Dvonadstropna hiša, solnčna stran, hišnega in občinskega davka prosta se prodaja za 120.000 K še ena taka se prodaja za 100.000 K. Vila na vogalu dvonadstropna, primerna za gostilno se prodaja za K 140.000 K. Dvonadstropna hiša z gospodarskim poslopjem primerna za pekarijo, imeniten prostor s prodajalnicjo se prodaja za 150.000 K. Josip Nekrep, Mozartova ulica 59, Maribor. 1570

Pohištvo
najboljše kakovosti izdeluje in prodaja po nizkih cenah
Obrtna zadruga mariborskih mojstrov v MARIBORU, Grajski trg št. 3.
Kupuje tudi vsakovrstni mizarški les. 63

Dve zlati

in ena srebrna ura, sodi za benčin in raznovrstno pohištvo se prodaja v Heugasse 4, Maribor. 1517—304—164

Krasna slika našega priljubljenega generala Maistra je ravnokar izšla. Ljudstvo naj mu izkaže hvalečnost s tem, da si okraši vsak svojo sobo z njegovo sliko. Ista stane 20 kron, po poštenu povzetju 24 kron pri založniku Vilko Weigl, knjigarna v Mariboru. 1606

Proda se glasovir (Stützflügel) skoraj nov. Kriehuberjeva ulica 26, Maribor. 1637

Motorno kolo s pnevmatikom, dobro ideoče, se po ceni prodaja pri g. Jureš, avtokolona, Maribor. 1632

VOZ skoro nov, srednje težek, za domačo porabo je na prodaj pri g. Kokot, kovaški mojster v Račjem pri Mariboru. 1631

Na prodaj salonska garnitura, francosko pohištvo, črno, z bronzo vloženo, a la Boul-rdeč baržun elegantna smoking obleka, frak s telovnikom, skoraj nov za gospoda srednje postave. Maribor, Gosposka ulica 56, II. nadstr. vrata št. 7. 1635

SUKANEC

(cvirn)
1 klopčič, (špula) 366 m
črn št. 24, 30, 36
bel št. 24, 30, 36
1 klopčič . . . K 6—
1 ducat . . . K 69—
Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUSEK,
Maribor, Glavni trg št. 6.

Podružnico v Mariboru

Gosposka ulica št. 58,
je ustanovila tovarno za 1624

barvanje in kemično čiščenje oblek in vsevrstnega blaga

svetlolikanie

ovratnikov, srajc, zapestnic itd).

Josip Reich,

Ljubljana. Novo mesto. Maribor.

S O T A

1625

za kurjavo, izolacijo, stelivo in druge svrhe uporabljivo dobavlja v vagonih in na drobno

F. & A. Uher, Ljubljana.

Telegr. Uheršped. Inter. Telef. 117.

RAZPIS.

Pri zdravilišču v Rogaški Slatini se odda potom javnega razpisa za zdraviliško dobo leta 1920, 1921, 1922, 1923, to je za štiri leta **restavracija**

v zdraviliškem domu proti najemnemu znesku 8000 kron in pa 15% za obrabo inventarja, kateri se bo cenil še le koncem seziye.

Navedeni najemninski znesek je smatrati za najmanjši ponudek, vendar pri oddaji ni vezano na najvišji ponudek.

P. n. interesenti za gori razpisano restavracijo se vabijo, da si isto sedaj na licu mesta ogledajo dokler še traja sezija.

Ponudbam, katere je vložiti do 20. septembra 1919 naravnost pri ravnateljstvu državnega zdravilišča v Rogaški Slatini je poleg ponudb zneska priložiti sledeče dokaze:

1. O strokovni usposobljenosti.
2. O narodnosti.
3. O zadostni višini obratne glavnice.

V Rogaški Slatini, dne 31. avgusta 1919.
Ravnateljstvo državnega zdravilišča „Rogaška Slatina“.

FERDO BABIČ

edini slov. ključavničar v Mariboru, Flosarjeva ul. 3

se priporoča cenj. občinstvu za najrazličnejša ključavničarska dela. Izvršuje tudi vsa raznovrstna popravila. Cene skrajno zmerne, delo točno in solidno ter se priporoča za obilna naročila.
1486—151

NEKREP JOŽEF

tesarski mojster, stavbeni podjetnik,
Maribor, Mozartova ul. 59

se priporoča za vsakovrstna nova stavbna dela ter sprejema tudi popravilna dela.

Na
Legatovem zaseb. učilišču
v Mariboru

1582 se prično

1. oktobra 1919 novi tečaji
za stenografijo, strojepis, pravopis in poslovnih sestavki, računstvo v zvezi s temeljnimi pojmi navadnega knjigovodstva, lepopis ter slovenski in nemški jezik.

Vpisuje se in daje pojasnila vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne Zasebno učilišče Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica 17, I. nadstr. Prospekti brezplačno.

Otvoritev gostilne!

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzel in otvoril

gostilno pri „Kmetški posojilnici“ v Kamnici,

(poprej gostilna Assinger zur schönen Aussicht).
Telefon 35/VIII.

Točil bom stara in nova vina prvovrstne kakovosti, izborna topla jedila. Ob nedeljah in praznikih popoldne koncert na krasnem vrtu. Cenjenemu občinstvu iz Maribora in okolice se priporoča za mnogobrojen obisk
M. Vidovič, gostilničar.

Tretjo notarsko pisarno

odpre s 15. septembrom 1919
not. namest. Ivan Ašič
v Mariboru, Marijina ulica št. 10
(poleg sodnije.) 1613—386—187

Glavna zaloga in zastopstvo
:: poljedeljskih strojev ::
Ivan Hajny :: Maribor,
Tegetthoffova cesta št. 45
(nasproti glavnemu kolodvoru)

priporoča vitelne, žitne odbiralnike ali trijerje, mlatilnice, žitne čistilne mline, ter tudi sadne in grozdne mline, koruzne robkarje, reporeznice, stiskalnice ali preše, slamoreznice, pluge, brane, posebno izvrstno pocinkane brzoparilnike, drobilne mline kakor tudi inštaliranje električne luči in pogona. Postrežba točna iz zaloge brez carine in tovarnine. 1586—349

Živčni in zobozdravnik
M. U. dr. Ivan Jurečko

174 v MARIBORU v Grajski ulici št. 12 1543—329
Živčne bolezni: od 8.—9. in 13.—15. ure.
Zobotehnični oddelek: od 9.—12. in 14.—17. ure.

Najnovejše!

Sv. Evangelji in Dejanje apostolov

je knjiga, kakor je Slovenci dozda še niso imeli. Obsega cele evangelje in dejanje apostolov z razlago. Oblika molitvenika lična. Vezava prikupljiva. Cena s poštino vred K 6'90. :: Naroči se v

tiskarni sv. Cirila

v Mariboru.

Slovenci! Sežite po znameniti knjigi!

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.
V MARIBORU, STOLNA ULICA 6

Obrestuje hranilne vloge po 3 odstot.

Daje posojila pod ugodnimi pogoji na vknjižbo, po:: roštvo in zastavo ::

Pojasnila daje vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne

Uradne ure sredo in četrtek od 9. do 12. ure, v soboto od 8. do 12. ure